ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక, 21 జూన్, 1985

శీలమా? అది యేమి?

విశాలాక్షి స్త్రీ.

మనుషులందు స్త్రీ పురుష భేదమున్నది.

ఈ స్త్రీ పురుష భేదము దైవదత్తము. దైవదత్తమని రాసినాడు, వీడు దేవుని నమ్మునసుకున్న అది సత్యము కాదు. నాకు దేవుని యందు నమ్మకము లేదు. అసలీ పురాణములు నాకు ప్రమాణములు కావు. మరి పై వాక్యములోని దేవుడెక్కడ నుండి వచ్చెను?

అది భాషలోని చమత్కారము. మనిషి మనసునందొక భావముదయించును. అది వేరొక మనిషికి చెప్పవలెను. అటుల చెప్పుటకుపయోగించు సంజ్ఞ భాష. ఈ భాషకి స్పష్టత ముఖ్యము. అది విన్నవారికో, చదివినవారికో అర్థము కావలెను. అందరికీ అర్థమగునటుల మాటలాడవలెనన్న లోక విరుద్ధమగు పద ప్రయోగము చేయరాదు. ఒక కథను రాసెడువాడు జనసామాన్యములో వాడుకలోనున్న మాటలనే వాడవలెను.

మనదొక జాతి. కొన్నివేల సంవత్సరములుగ కొన్ని ఆలోచనలు, ఆచారములు మనకంటినవి. మనలో నాటుకున్నవి. అటుల నాటుకున్న ఒక భావమే దైవము. అది యటుండనిమ్ము.

మనుషులందు స్త్రీ పురుష భేదమున్నది.

విశాలాక్షి స్త్రీ.

ఆమెకొక అన్న కలదు. ఆమె కన్న ఇరువది సంవత్సరములు పెద్ద. కొన్ని సంసారములింతియే. నడుమ చాల సంవత్సరములు పిల్లలు పుట్టరు. పుట్టిపోదురు. విశాలాక్షి తండ్రి ఆమె జననమునకు ముందే చనిపోయెను. తల్లి జన్మనిచ్చి మరణించెను. విశాలాక్షిని పెంచి ఇరువది రెండు సంవత్సరముల యువతిని చేసినది జానకి.

జానకి విశాలాక్షికి వదినె. రామచంద్రునకు భార్య. ఆ దంపతులకొక కొడుకు కలదు. పేరు రంగనాథము. విశాలాక్షికన్న రెండు సంవత్సరములు చిన్న.

మగవారెవ్వరైనా వచ్చిన లోనింటి నుండి వెలుపలికి ఆడువారు రాకూడదను నియమము వారింట లేదు.

మన సమాజములో మార్పు మూడు రకములు. కొన్ని సంవత్సరములుగా వచ్చుచున్న ఆచార వ్యవహారములను పట్టుకొని యుండెడివారు కొందరు. అట్టి ఆచారములలో అర్థము లేదని కొత్త మార్గములలో పోయెడివారు కొందరు. మరికొందరుందురు. వారు పూర్తిగా కొత్త మార్గమునపోరు. కాని అటులపోవుట తప్పుగా భావించరు.

రామచంద్రుని కుటుంబము మూడవజాతికి చెందినది. వారు పూర్తిగా మారలేదు. కాని మారుట తప్పుగా భావించరు. నేడు మనలో నిట్టివారి సంఖ్యయే అధికము.

రంగనాథము స్నేహితులతో విశాలాక్షి చనువుగా నుండును. వారందరిలోను ఆమెకు విశ్వనాథముతోటి చనువెక్కువ.

విశ్వనాథము రంగనాథము కన్న ఆరేళ్ళు పెద్ద. అతడు రంగనాథము చదువుచున్న కళాశాలలో ఆంగ్లోపన్యాసకుడు. వారిరువురి నడుమ గురు శిష్య సంబంధము కన్న స్నేహ సంబంధమెక్కువ. స్నేహితుని ఇంటికి తరచు వచ్చెదువాడు విశ్వనాథము.

కాని కొన్నాళ్ళకు ఆ వచ్చుట రంగనాథము కొరకు కాక, విశాలాక్షి కొరకే ననిపించుట మొదలిడెను.

మొదట కొన్నాళ్ళు రంగనాథమింట లేడన్న వెంటనే వెడలిపోయెడివాడు. తరువాత కొన్నాళ్ళు రంగనాథమింట లేడన్న విశాలాక్షి యున్నదా యని యడిగెడువాడు. మరికొన్నాళ్ళకు విశాలాక్షి యున్నదాయన్న ప్రశ్నతోనే వచ్చుచుండెను.

ఉపన్యాసకుడగుట చేతనేమో విశ్వనాథము గంటల తరబడి మాటాడగలడు. ఆ మాటలాడుట నందొక నేర్పున్నది. వినువారికి విన్నంతసేపు కాలగమనము తెలియదు. ఒక గంట గడచును. ఇంతలో ఒక గంట గడిచెనా అని అనిపించును. గంట అనినెంత? అరువది నిమిషములు.

అరువది నిముషములుపైన మనలని మనము మరచునటుల మాటాడుట యన్నమాటలా? అటుల మాటాడుట ఒక కళ, ఈ కళయందు విశ్వనాథము నిష్ణాతుడు.

ఏ కళయైనను కానిమ్ము; కళాకారుడెంత గొప్పవాడైనను కానిమ్ము. ఆ కళను అనుభవించెడువాడు రసజ్ఞుడయిన కాని కళ రాణింపదు. విశ్వనాథము మాటాడుదానిని విశాలాక్షి అర్థము చేసుకొనగలదు. ఆనందించగలదు.

వారెన్నో విషయముల గురించి ప్రసంగింతురు - చూచిన చలన చిత్రముల గురించి, చదివిన పుస్తకముల గురించి, వివిధ భాషలలోని మంచి గ్రంథములను గురించి విశ్వనాథము వివరించును. విశాలాక్షి వినును. విశాలాక్షి చెప్పును. విశ్వనాథము వినును.

అటుల మాటలాడుటలో వివాహము గురించి ప్రసంగము వచ్చును. విశ్వనాథము విశాలాక్షిని తనను పెళ్ళాడుదువా అని అడుగును. ఆమె సమాధానమీయదు.

అటుల సమాధానమీయకుండుటలో విశాలాక్షికి అభ్యంతరము లేదని విశ్వనాథము నిశ్చయించుకొనెను. కొన్నాళ్ళ తరువాత తనకామె అర్ధాంగి కాగలదని అతడనుకొన మొదలిడెను.

విశాలాక్షి విశ్వనాథము యెడ చూపెడు చనువును వదినె చూచెను. చూడకుండుటకామె గుడ్డిదా? విశాలాక్షి నలుగురకు తెలియునటులగనే ప్రవర్తించును. వారిరువురు గంటల తరబడి మాట్లాడుదురు.

విశ్వనాథము గుణవంతుడు. మంచి యుద్యోగము నందున్నాడు. చూచుటకు పెద్ద అందగాడు కాకున్నను కురూపి కాడు. మగవాని అందమునకేమున్నది? అన్నా వదినెలిద్దరు, వారిద్దరి వివాహ వార్తకై ఎదురుచూచుచుండిరి.

ఆ సమయమున ఒక ఘోరము జరిగెను.

విశాలాక్షి చనిపోవ ప్రయత్నించెను.

ఒకనాడు ఆమె వర్షములో తడిసివచ్చెను. వచ్చి ఏమియు మాటలాడక, భోజనము చేయక కూర్చుండెను. రాత్రి ఎందుకో మెలుకువ వచ్చిన జానకికి చీరను తాడుగా కంఠమునకు తగిలించుకొనుచున్న విశాలాక్షి కనిపించెను. ఆమె నా ప్రయత్నము నుంచి విరమింపచేసి జరిగినది తెలుసుకొనెను.

వర్షమున నిలుచుండిన విశాలాక్షి ఇంటికి చేరుటకై వేరొక వ్యక్తి కారునెక్కెను. ఆ వ్యక్తి వర్షములో కారునొక చోటికి తీసుకుపోయి, బలాత్కరించి ఆమెను చెరచెను. ఆమెనింటి దగ్గర దింపి, పోలీసులకీ విషయము చెప్పిన నీకే నష్టమని చెప్పిపోయెను.

అన్నా వదినెలు కూడా ఈ విషయమందరికి తెలిసిన విశాలాక్షి వివాహమగుట కష్టమగునని భయపడిరి.

విచారముతో విశాలాక్షి తన గదిలోను, ఒకరితో నొకరు మాట్లాడుకొనకుండ తక్కిన ముగ్గురు హాలులోన కూర్చుండగ విశ్వనాథము వచ్చెను. ఇంటనందరూ అంత విచారముగా నుండుటకు కారణమడిగెను. వారేదియో చెప్పి అతనిని పంపించ ప్రయత్నించిరి. కాని అతడు తరచి తరచి అడిగి అసలు విషయమును గ్రహించెను. వెంటనే విశాలాక్షి గదిలోనకు పోయెను.

"విశాలాక్షీ!" విశ్వనాథము పిలిచెను.

"ఆ పేరుతో నన్ను పిలిచి ఆ పేరున పవిత్రము చేయకుండుడు. అది హిందువులకందరకు తల్లియగు కాశీ విశాలాక్షి పేరు – నాకెట్లు వచ్చినదో?" విశాలాక్షి

కంట నీటితో, కంఠమున బాధతో అనెను.

"నీవు చాల బాధపడుచున్నట్లున్నావు. అంత బాధపడవలసినదేమియు జరగలేదు."

"ఒక స్త్రీకి శీలమెంతో ముఖ్యము. నేను దానిని కోల్పోయితిని."

"ఏమి కోల్పోయితివి?"

"శీలమును."

"శీలమా? అది యేమి?"

విశాలాక్షి అతనిని నివ్వెరపడి చూచినది.

"నీ ధనము పోయినదా? నగలు పోయినవా?"

"వాటికన్న ముఖ్యమయినది పోయినది."

"అని నీవు భ్రమపడుచుంటివి. అసలు పోయినదేమియు లేదు."

"మీరు నన్నోదార్చుటకిట్లు మాట్లాడుచుండిరి. మీకు తెలియదా నాకు మానమెంత ప్రాణమో."

"విశాలాక్షి - నిన్నాపేరుతోనే పిలిచెదను. నీతో ఈ విషయము మున్నెన్నడు ప్రసంగించలేదు. దానికి అవకాశము రాలేదు. ఈ సమయము ప్రసంగములకు అనువైనది కాదు. కాని అవసరమట్లు చేయుచున్నది."

"కూర్చుండుడు."

విశ్వనాథము విశాలాక్షి పక్కన కూర్చుండెను. కూర్చుని ఇట్లనెను.

"స్త్రీ పురుషుల నడుమ శృంగార భావము తప్పక యుండును. అది జంతువులన్నింటియందు ఉన్నది. అసలీ శృంగార భావము లేకున్న సృష్టి జరగదు. ఇది ఈ సృష్టికి అవసరమయిన ప్రక్రియ. దానిని మనము కాదనరాదు.

పచ్చి శృంగార భావముకాక తక్కినభావములు మనిషికి అవసరమయ్యెను. మనిషి ఆహారము కొరకు వేటమాని, ఆహారోత్పత్తి చేయుట మొదలిడిన తర్వాత ఆస్తి వ్యవహారములు వచ్చినవి.

సమిష్టి ఆస్తి కాక వ్యక్తుల ఆస్తి వచ్చెను. మాతృస్వామ్య వ్యవస్థతో మొదలయి నెమ్మదిగా పితృస్వామ్య వ్యవస్థ వచ్చెను.

తండ్రినుండి కొడుకునకు ఆస్తి రాసాగెను. తన ఆస్తి "తన" కొడుకునకే చెందవలయునన్న తండ్రి కోరిక కారణమున భార్యకి ఎన్నో కట్టుబాట్లు వచ్చెను. ఆ కుటుంబ వ్యవస్థ పటిష్ట పరచుటకే స్త్రీకి శీలమను ఆభరణము తొడగబడెను.

ఈ వ్యవస్థ మంచిది. ఉపయోగకరమైనది. శీలమనునది ఈ వ్యవస్థకొరకే కాని, స్త్రీ కొరకు కాదు. వ్యవస్థ కొరకే దానినొక పవిత్రమైన దానిని చేసి, అది

పోగొట్టుకున్నదని ఒక స్త్రీని అధోగతిపాలు చేయుచున్నారు. ఇందేమి నీతి యున్నది?"

"ఏ స్త్రీ ఏ పురుషునితోనైన కలసి ఉండవచ్చునందురా?" విశాలాక్షి కంఠమున కంపరము ధ్వనించెను.

విశ్వనాథము నవ్వెను. "నేనటుల అనను. అది తప్పని నా భావము కాదు. కాని అది మన ప్రస్తుత సమాజ పరిస్థితులకు సరికాదు. అవసరములను బట్టి ఆచారములు మారును. మన ప్రస్తుత సమాజమునందీ వ్యవస్థ ఉన్నది. ఇందు స్త్రీ పురుష స్వేచ్ఛా శృంగారము నిషిద్ధము. దానిని నేనంగీకరింతును. నేను చెప్పునది వేరు. ఒక స్త్రీని వేరొక పురుషుడు బలాత్కారముగా అనుభవించినంత మాత్రమున ఆ స్త్రీ పొగోట్టుకున్నదేమియు లేదనియే."

"మీరు చెప్పునది నాకర్థము కాలేదు."

"ఒక స్త్రీ ఒక పురుషుని ప్రేమించినదనుకొనుము. ఆమెను ఆమె తండ్రి ఏదో కారణమున వేరొక పురుషునకిచ్చి పెండ్లి చేసెననుకొనుము. వారిరువురి సంసారము సాగుచున్నది. ఆమెకా సంసారము చేయుట కొంచెమైనను ఇష్టము లేదు. ఆమె పోగొట్టుకున్నదేమి?"

"సుఖము, సంతోషము, ఆనందము."

"శీలము పోయినదా?"

"శీలమెట్లు పోవును? ఆమె తన మగనితో కదా కాపురము చేయుచున్నది."

"వాడెట్లు మగడైనాడు? బలాత్కారమననేమి? నీకిష్టము లేకుండా నిన్నొకడనుభవించుటయే కదా? మరి తనకిష్టములేని మగనితో సంసారమేమి? తనకిష్టమయిన మగడే కానిమ్ము. తన కిష్టము కాని సమయమున మగని అవసరమునకై తననర్పించుకొనటయేమో."

విశాలాక్షి మాట్లాడలేదు.

"ఇంకొక విషయమునర్థము చేసుకొనకుండ నమ్ముచుండి. బలాత్కారము చెడు కాదని నేనసను. కాని దానివలన మీరేదియో పోయినదని బాధపడుటకర్థము లేదు. దానిని దాచి యుంచుట కూడా మంచి పని కాదు.

"నలుగురికి తెలిసిన నవ్వులపాలగుదుము కదా?"

"మీయన్న నెవ్వరైనా దారిలో కొట్టిన పోలీసులకు తెలుపక మీరూరుకుందురా? మీ యింట దొంగలు పడి దోచుకున్న మీ ప్రవర్తన ఇట్లుండునా? వాడెవ్వడో నిన్ను బలాత్కరించెను. నలుగురికి తెలిసిన నవ్వేదరా? ఎవరిని చూసి? నిన్ను చూసా?

అటుల నవ్విన వారితో నీకు పనియేమి? వారు నిన్ను చూసి నవ్వుట కాదు, వారిని చూసి అసహ్యించుకొనవలెను."

"సంఘము మీరనుకొనింత మారలేదు - ప్రగతి సాధించలేదు.

"సంఘమేది ప్రగతి సాధించుటకు, సాధించునది మనము. మనమిటుల కూర్చున్నంత కాలమిది ఇటుల సాగుచునే యుండును. కాళ్ళకి ఎత్తుమడమల చెప్పులు, పెదవులకు ఎర్రని రంగులు ప్రగతి కాదు. ప్రగతి ఆలోచనలో రావలెను, ఆచరణలో రావలెను. నువ్వు భయపడి వానిని బయటపెట్టకున్న వాడు మరి కొందరినిటులనే చేయును. వానిని చూచిన మరికొందరికి విచ్చలవిడితనము వచ్చును, అది నీకిష్టము కాబోలు."

"కాదు" విశాలాక్షి అనెను.

"అటులయిన వానిని వదిలేసి నీ జీవితమున ఒక చెడ్డపని చేయకుము."

"నా జీవితమునకు కూడ అర్థమున్నదా?"

"నీ జీవితమనకేమయినది. నిన్నకీ, నేటికీ ఏమియు జరగలేదే. నీవు బస్సు నుండి పడిన నీకు గాయమగును. నీ బ్రతుకున కర్దము పోవునా? వాని వివరములనిమ్ము. నేను పోలీసులకు చెప్పెదను."

"ఈ విషయము నలుగురకు తెలిసిన ఎవ్వరును నన్ను వివాహమాడరని వదినె భయము."

"నిన్నెవడు వివాహమాడవలెను?"

"నన్నెవరు ఆడుదురు?"

"నేనెన్నియోసార్లు నిన్నడిగితిని - నన్ను వివాహ మాడెదవా అని. మరల అదే ప్రశ్న అడుగుచున్నాను. నీవు ఆడెదననువరకు నేనడుగుచుందును" విశ్వనాథము లేవబోయెను.

విశాలాక్షి అతని చేతులను తన చేతులలోనికి తీసుకొని కళ్ళకద్దుకొనెను.

(కథలూ, నవలలూ రాయడానికి ఒక చక్కని వాడుక భాష వంటి గ్రాంథిక భాషను తీర్చిదిద్దుకున్నారు విశ్వనాథ. ఈ కథ కోసం ఆ శైలిని వాడుకుందుకు ప్రయత్నించాను)

• • •